

ЗМІСТ

Передмова

- Розділ 1* **ГРАЙТЕСЯ З ПОРТРЕТАМИ**
як Енні Неванс, Наомі Окубо та Кетрін Греффем
- Розділ 2* **РОЗКАЗУЙТЕ ВІЗУАЛЬНУ ІСТОРІЮ**
як Естер Перл Вотсон, Сеонна Гонг і Філіс Бремсон
- Розділ 3* **БУДЬТЕ ПРИСТРАСНИМИ, МЕДИТУЙТЕ, ПОВТОРЮЙТЕ**
як Гунджан Айлаваді, Ніка Шрьодер і Сара Джі Міллер
- Розділ 4* **ПРИВНОСЬТЕ ЗОВНІШНЕ ВСЕРЕДИНУ**
як Ребенка Луїз Ло, Сюзанна Бауер і Боббі Бьорджерс
- Розділ 5* **СТВОРЮЙТЕ НАДЗВИЧАЙНЕ ЗІ ЗВИЧАЙНОГО**
як Енн Керрінгтон, Моллі Гетч і Тоня Коркі
- Розділ 6* **ПЕРЕТВОРИТЬ РУКОДІЛЛЯ НА МИСТЕЦТВО**
як Ерін М. Райлі, Ана-Тереза Барбоза та Северія Інцїраускайте-Кріауневічене
- Розділ 7* **ДОДАЙТЕ ДРІБКУ ГУМОРУ**
як Наталі Бекстер, Марта Рін і Келлі Пюїссегур
- Розділ 8* **ПРАЦЮЙТЕ З ЖІНКАМИ**
як Перегрін Гоніг, Ілона Салай і Рейчел Левіт Руїз
- Розділ 9* **ОСУЧАСНЮЙТЕ ТРАДИЦІЙНЕ**
як Жоель Пенжман, Кайон Кім і Кетрін Морлінг

- Розділ 10* **ПРИГАДАЙТЕ ДИТИНСТВО**
як Кароліна Антіч, Наталі Лете та Бет Ло
- Розділ 11* **ДІЛІТЬСЯ З ІНШИМИ**
як Джанет Ехельман, Банні Райс і Вікторія Вілласана
- Розділ 12* **ЗАЗИРНІТЬ У МИНУЛЕ**
як Земер Пелед, Олек і Хаїв Кахраман
- Розділ 13* **ДОСЛІДЖУЙТЕ АБСТРАКЦІЮ**
як Елспет Пратт, Лола Доног'ю та Мері Ебботт
- Розділ 14* **НАШАРОВУЙТЕ ШАР ЗА ШАРОМ**
як Ксочі Соліз, Тіна Бернінг і Гагар Вардімон
- Розділ 15* **ЗУПИНІТЬ ЧАС ТА УВІЧНІТЬ МИТЬ**
як Стефані Вовас, Міріам Діон і Саманта Філдс

Післямова

Подяки

Понажчик

ПЕРЕДМОВА

Бувало так, що, гортаючи красну книжку з історії мистецтва і взагалі вивчаючи історію мистецтва, ви замислювалися: «Гм, а де ж тут жінки?».

Чудово пам'ятаю, як, навчаючись на першому курсі факультету мистецтва, я сиділа в затемненій лекційній аудиторії й розглядала роботи Вінсента ван Гога та Пабло Пікассо, що прокручувалися на екрані проектора.

Моя маленька губка, я вбирала кожну краплину інформації про мистецтво, яку тільки бачила. Я ретельно конспектувала описи усіх картин і неухильно прочитувала усі підручники. Навчаючись на мистецькій спеціальності, я мріяла про те, що одного дня у тих книжках і на тому великому екрані з'являться й мої роботи. І вже незабаром, на своєму першому занятті з мистецтвознавства, я не втомлювалася підіймати руки, адже мала купу запитань. Жінки ж теж творили мистецтво в цей час, хіба ні?

Як я могла стати наступною великою художницею, якщо не знала тих, хто були раніше? Всі ми чули про Фріду Кало, Мері Кассат і Джорджію О'Кіф, але навіть як на найвищу першокурсницю, я була цілком певна, що мистецтво творили більше, ніж три жінки. Я хотіла дізнатися більше — хто ще є авторками значущих робіт, що вони створили й навіщо? Я прагнула дізнатися про їхні історії, зрозуміти їхню боротьбу і надихнутися їхніми перемогами. Мої викладачі запевняли мене, що в історії й справді були жінки, які століттями творили мистецтво, але,

«на жаль, про багатьох з них ніколи не писали, а їхні роботи не були задокументовані...»

Пора вже це змінити, чи не так?

Через кілька років після відвідування тих лекцій мені випала нагода написати цю книжку, і я планую щедро заповнити її роботами та історіями тих художниць, якими я найбільше захоплююся. Ще з початку 2009 року я щодня публікую дописи на своєму вебсайті про сучасне мистецтво The Jealous Curator (пер. з англ. «заздрісна кураторка»), і, навіть не підозрюючи цього, найчастіше «заздрю» художницям. (Зверніть увагу на лапки біля «заздрю» — спочатку я й справді із заздністю дивилася на всіх них, та минув усього місяць чи два з часу публікації цих дописів, як це отруйне, приналежне почуття перетворилося на гарну суміш захоплення і мотивації в душі «визьми-но себе в руки й гайда працювати»). Правду кажучи, не знаю, чому мене так цікавлять саме роботи та історії жінок-художниць, але припускаю, що цей інтерес з'явився ще тоді, коли студенткою факультету мистецтва я відчайдушно хотіла досліджувати, що робили інші художниці — ті люди, на яких я прагнула взоруватися.

Але годі про минуле! Повернімося до того відчуття трепету від написання книжки, яку ви зараз тримаєте. Коли я сіла її писати, то знала, що це таки грандіозна затія — з чого мені взагалі почати? От що я люблю в історії мистецтва, так це те, що по-справжньому дослідити художниць можна тільки тоді, коли знаєш увесь

підспідок справи, а не коли просто читаєш їхні короткі життєписи. На жаль, коли художниці уже немає серед живих, більше нікому ставити запитань (принаймні, не їй!), тому я вирішила розпочати із сорока п'яти сучасних художниць, усі вони живісінькі й зараз творять мистецтво. Я провела незліченну кількість годин, занурившись у їхні історії, і, на щастя, могла поставити їм усі свої запитання.

Тут також представлені й їхні роботи, що дуже надихають, адже хто захоче погортати велику важливу книжку про мистецтво, в якій немає сотень дивовижних картин. Особисті історії, що на цих сторінках, розповідають, звідки родом художниці, чому вони творять мистецтво, в яких техніках вони працюють, з якими перешкодами їм довелося зіткнутися і яких успіхів досягти. Я запитувала їх про материнство та творення мистецтва, про важливість мистецтва у політиці, постійному суверенитві мистецтва і ремесла — список можна продовжувати.

Їхні особисті історії автономні, смішні й чесні. Сподіваюся, вони розпалять у вас вогонь вашої власної творчості.

І оскільки дуже важливо спершу зазирнути в минуле, аби потім дивитися в майбутнє, я також пролила світло на десятки визначних жінок, які творили ще до цих сучасних художниць. Де-хто з цих жінок започаткували мистецькі рухи, інші ж кинули виклик гендерним правилам суспільства, та всі вони довели, що їхнє мистецтво цінне та важливе. Увесь текст присвячений дуже соковитим деталям й історичним фактами, які вже надто цікаві, аби про них не знати. І так, добре, Фріда тут теж є, бо вона — Фріда, і її багато за що можна любити!

Гаразд, за минуле й сьогодні згадали, а як щодо великих художниць майбутнього? Не хвилюйтеся, вони тут також є.

Кожен розділ цієї книжки (всього їх п'ятнадцять) зосереджений на певному жанрі чи темі мистецтва. Моя мета — охопити якомога більше напрямів, що з'являються сьогодні у світі образотворчого мистецтва. Кожен розділ починається з проекту, який ви самі можете втілити — чогось, що цілковито занурить вас у роботу і надихне на те, щоб стати наступною великою художницею свого часу. Ці креативні вступи доповнені описами про сучасних художниць, чий роботи, стиль і техніка дадуть вам ідеї та уявлення про той чи той конкретний жанр. Наприклад, що вам спадає на думку, коли я кажу «портрет»? У вас, мабуть, є дуже конкретне уявлення про те, що таке портрет, і я закладаюся на десять доларів, що це ваше конкретне уявлення повністю відрізняється від того, що уявляє собі людина, яка сидить поруч. До того ж тут легко може втрутитися ваш внутрішній критик з корисними зауваженнями на кшталт: «Ви? Ви ж не пишете портретів!» Що ж, у першому розділі «Грайтеся з портретами», висвітлена низка робіт — від деталізованих зображень, ретельно промальованих японською художницею, та емоційних автопортретів американської трансжінки до вільних, ручних штрихів французької художниці, яка свої відомі сюжети втілює у формі дітей. Коли мова заходить про творчість, не існує такого поняття, як «неправильний метод», це просто «ваш метод».

Ці проекти дадуть вам структуру — адже придумавши правила, а потім граючи за ними, можна дивовижним чином уникнути творчої

кризи, — але разом із тим я залишила досить очевидні підказки для того, аби ви могли вільно проявити свій талант.

Сказати, що для мене була честь написати цю книгу — це нічого не сказати. Про всіх цих жінок будуть згадувати у тих підручниках з історії мистецтва, про які я мріяла ще студенткою, і моє серце схвилювано забилося від усвідомлення, що я зможу долучитися до фіксування їхніх історій. Художниці з цієї книги — лише верхівка величезного, повного талантів, вражаючого айсберга. Я би писала цю книжку нескінченно, а втім, треба ж із чогось починати — і це саме та прекрасна, різноманітна й захоплива точка відліку.

Також додаю, що я дуже сподіваюся, що другий том книжки вже не за горами. Надихайтеся цими художницями, працюйте над проектами та створюйте нові твори мистецтва, про які я зможу написати уже в найближчому майбутньому — тому майбутньому, в якому нікому навіть не спаде на думку запитати: «Гм, а де ж тут жінки?».

